

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Meerjarenraming 2017 - 2020 Nummer: Bestuursstukken\2108	Agendapunt: 5
--	----------------------

DB: Ja 7-6-2016	BPP: Ja 22-6-2016	FAZ: Ja 22-6-2016	VVSW: Ja 22-6-2016	AB: Ja 6-7-2016
---------------------------	-----------------------------	-----------------------------	------------------------------	---------------------------

Opsteller: Eenje van Wijngaarden, 0598-693899 Personeelszaken, Financiën en Bedrijfsvoering	Opdrachtgever: Klaas de Veen	Portefeuillehouder: Jakob Bartelds
--	--	--

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☐ Juridisch ☐ Financieel ☒ Staf ☐ Communicatie

Externe betrokkenen:	Reden:
	N.v.t.

Samenvatting: Deze meerjarenraming geeft de beleidsmatige en financiële kaders weer voor 2017, met een doorkijk naar 2020. De lasten stijgen gemiddeld met 0,4%.
--

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

AB Voorstel: Instemmen met de meerjarenraming 2017 - 2020.
--

Bijlagen: Ja – MJR 2017 - 2020.

Ter inzage (bestuursnet): Nee Onderwerp(en): –
--

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Inleiding

Hierbij bieden wij u de meerjarenraming (MJR) 2017 - 2020 aan. Over de hele meerjarenperiode stijgen de lasten gemiddeld met 0,4% per jaar. Dit is lager dan de verwachte inflatie de komende jaren.

Ontwikkelingen

Een groot aantal ontwikkelingen heeft het beeld van deze MJR beïnvloed. Een aantal wordt hier nader toegelicht.

NBK

Eveneens in deze AB-vergadering behandelt u het voorstel in te stemmen met de oprichting van het Noordelijk Belastingkantoor (werknaam NBK). Wij gaan er in deze MJR van uit dat u in kunt stemmen met dit voorstel. Het financiële voordeel van deze samenwerking tussen de drie noordelijke waterschappen en de gemeente Groningen van € 284.000,- hebben wij vanaf 2018 structureel in deze MJR verwerkt. Ook hebben wij de éénmalige invoeringskosten (van € 1.040.000,-) in de cijfers verwerkt. Tot en met 2019 hebben wij deze kosten gespreid meegenomen.

Coalitieakkoord

In financieel opzicht is als intensivering in de MJR verwerkt:

- Vanaf 2017 jaarlijks € 1 miljoen opgenomen in het MJR (meerjareninvesteringsprogramma) voor duurzaamheidsmaatregelen, voor aanwending hiervan zullen afzonderlijke bestuursvoorstellen worden voorgelegd aan uw algemeen bestuur.
- Voor communicatie is structureel € 50.000,- opgenomen in de begroting.

Omgevingswet

De inwerkingtreding begin 2019 van de Omgevingswet is een grote opgave voor de organisatie. De uiteindelijke structurele lasten voor het waterschap zijn onduidelijk. Omdat ook een besparing wordt geprognoseerd hebben wij geen netto last (of baat) opgenomen ná 2018. Om te voorkomen dat de voorbereiding in de knel komt is wel een structureel budget van € 100.000,- per jaar opgenomen om de voorbereidingskosten te dekken. Daarnaast is voor de digitale investeringsopgave in de meerjarenperiode € 400.000,- aan investeringskosten opgenomen.

Stelpost besparingen

In de MJR is rekening gehouden met een cumulatieve jaarlijkse besparing van € 500.000,- tot en met het jaar 2019. Dan eindigt de afspraak volgens de huidige bestuursperiode.

Het algemeen bestuur heeft bij de behandeling van de begroting 2016 verzocht om de concrete invulling van de stelpost voor 2016 eerder dan bij de VJR 2016 in te vullen. We hebben dit voorjaar benut om uitgebreid alle mogelijkheden te beoordelen om de stelpost in te vullen, niet alleen voor 2016, maar ook voor de jaren daarna. Met als kernwoorden; scherper inkopen, minder inzet van grondstoffen en zoeken van samenwerking kunnen we onze zoektocht samenvatten.

In de VJR 2016 en deze MJR samen is voor € 1,8 miljoen aan besparingen verwerkt. De totale besparingsopgave is hiermee ingevuld.

Een aantal onderdelen van de invulling noemen we hierna:

Bestuursvoorstel

-	Kantoorapparatuur/telefonie/oracle	€ 150.000,-
-	Noordelijk belastingkantoor (vanaf 2018)	€ 284.000,-
-	Slibtransport	€ 100.000,-
-	Effect slibstrategie (vanaf 2018)	€ 296.000,-
-	Energiekosten/brandstof	€ 261.000,-
-	HEI-project (vanaf 2017)	€ 140.000,-
-	Onvoorzien (vanaf 2016)	€ 100.000,-
-	Chemicaliën	€ 100.000,-

Voor de overige ontwikkelingen verwijzen wij u naar de MJR 2017 – 2020.

Omgaan met algemene reserves

In ons Financieel Statuut is opgenomen dat onze algemene reserves een minimum- en een maximumomvang kennen. De minimale omvang is gelijk aan de op geld gewaardeerde risico's van de risicoparaagraaf. De maximale omvang is 10% van de omvang per taak. Dit maximum is vastgesteld om te voorkomen dat reserves (maar) blijven groeien. Als de omvang van de algemene reserves hoger is dan het maximum dan wordt dat "overschot" in vier gelijke delen teruggegeven aan de belastingbetalers door het verlagen van de tarieven.

Sinds 2011 hanteren wij als uitgangspunt dat de omvang van onze algemene reserves in de meerjarenperiode wordt teruggebracht tot het minimumniveau én dat het teruggeven van het overschot niet meer in vier gelijke delen hoeft te gebeuren.

De volgende afwegingen zijn bij dit AB-besluit gehanteerd:

- het streven naar een zo laag mogelijke en vlakke lastenstijging;
- door het Bestuursakkoord Water uit 2010 hebben de waterschappen op zich genomen de MURA-taak van de provincies over te nemen en fors bij te dragen in de kosten van het hoogwater-beschermingsprogramma. Deze taakuitbreiding diende zonder lastenverzwaring voor de burgers te worden opgepakt;
- de economische crisis betekende in 2011 sowieso een lastenverzwaring voor de burger door maatregelen van het kabinet Rutte I. Het was voor het dagelijks bestuur destijds reden zich maximaal in te spannen om een lage lastenstijging te realiseren;
- er bestond veel aandacht voor de lastenontwikkeling bij de waterschappen. Een motie in de Tweede Kamer om de lastenstijging bij de waterschappen te beperken tot maximaal het inflatieniveau werd aangenomen.

Door de ruimte tussen het minimum en het maximum van de algemene reserves (het appeltje voor de dorst) in te zetten was het mogelijk de lastenstijging bij ons te verlagen. Bovendien was er zo meer manoeuvreerruimte om de lastenstijging per jaar af te vlakken. De algemene reserves hebben zo (ook) een egalisatiefunctie gekregen.

Bestuursvoorstel

Lastenontwikkeling

Een van de uitgangspunten van het Coalitieakkoord 2015 – 2019 is een stabiele, lage lastenontwikkeling te realiseren. Een stijging tot maximaal de inflatie is verdedigbaar. In deze MJR kunnen wij lager uitkomen dan de inflatieverwachting zonder ons ambitieniveau geweld aan te doen.

Lastenontwikkeling in procenten (na inzet reserves)

	2017	2018	2019	2020
Totaal	0,0%	0,1%	0,7%	0,8%
Per taak				
- Watersysteembeheer	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
- Zuiveringsbeheer	-1,9%	-1,9%	-0,7%	-0,6%

Met het inzetten van de algemene reserve tot op het minimum kan de lastenstijging bij het watersysteembeheer stabiel op 2% gehandhaafd worden, evenals in de MJR van vorig jaar. Dit betekent wel dat, theoretisch gezien, er vanaf 2021 geen ruimte meer aanwezig is voor egalisatie van de lastenstijging.

Bij het zuiveringsbeheer is jaarlijks een lastendaling te zien. Dit komt onder andere door het dalen van de kapitaallasten (weinig nieuwe investeringen in het zuiveringsbeheer). Daarnaast heeft de algemene reserve ná 2017 al het gewenste minimumniveau bereikt; bijstorten is nu niet meer nodig. Wel schommelt deze daling per jaar. Door ervoor te kiezen om € 250.000,- in 2018 te storten in de reserve en in 2019 weer te onttrekken verloopt de daling iets gelijkmatiger.

Ons beleid is er op gericht de algemene reserves in het laatste jaar van de meerjarenperiode op het gewenste minimumniveau te krijgen.

Tarieven / belastingbetalers

Over het algemeen volgen de tarieven de lastenontwikkeling per taak. De verschillen worden duidelijk bij onze “voorbeeld belastingbetalers”.

Door veranderingen in de heffingseenheden (aantal ingezetenen, hectares ongebouwd etc.) treden onderling wel verschillen op. Hier speelt mee dat het aantal eenheden (hectares) bij ongebouwd jaarlijks afneemt. Bij de overige belastingcategorieën stijgt het aantal eenheden momenteel (WOZ-waarde, aantal ingezetenen). Bij een verlaging van het aantal eenheden, stijgt het tarief per eenheid. Ook speelt hierin een rol dat het effect van een lager tarief bij het zuiveringsbeheer (van € 78,- in 2016 naar € 74,- in 2020) niet zwaar “meetelt” bij het agrarisch bedrijf. De belastingaanslag van een agrarisch bedrijf heeft vooral betrekking op de watersysteemheffing ongebouwd.

Tariefeffecten op voorbeeld belastingbetalers

	2017	2018	2019	2020
Gezin met een huurhuis	-0,6%	-1,2%	-0,1%	-0,2%
Gezin met een eigen woning	-0,1%	-0,2%	0,5%	0,5%
Gezin met een agrarisch bedrijf	1,9%	2,4%	2,2%	2,5%
MKB bedrijf	0,0%	0,3%	0,9%	0,9%
Industrieel bedrijf	-1,3%	-1,7%	-0,5%	-0,5%

Bestuursvoorstel

Voorstel

Instemmen met de meerjarenraming 2017 - 2020.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Alfred van Hall
dijkgraaf